

Ne kadar açım bir bilseniz!

O'Sullivan bilmediğimiz şeylerden bahsetmiyor. Sadece kimseyi suçlamadan kimsenin duygularını es geçmeden, büyük analizler yapmadan, hayran olunası bir incelikle yazmış romanını

SEHEL OTO

"Yeşil fitilden doğru çiçeği koşturan o güç,
koşturur benim yeşil çağımı... ha ağacın
köklerini savuran,
ha boyumu deviren şey...
sözüm yitik, açılamm ki boynu büyük güle,
aynı kış hummasıyla çarpıldı gençliğim." *

"Neden söz ettiği hakkında pek bir fikrim yoktuysa da sözcüklerinin tınısı öyle güzel geldi ki aklımdan çıkmıyordu. Sanki yaşam hakkında her şeyi söyleyen bir dildi bu ve yeterince çaba harcarsam + bunu anlayabilecek, çevremdeki pisliğin arkasını görebilecektim" diyor OD, yukarıda alıntılıdığım Dylan Thomas'ın "Yeşil Fitilden Doğru" adlı şiiri için.

Hayata tutunmaya çalışan alkolik bir babası; yoksulluktan, umutsuzluktan yorulup evi terk eden bir annesi var OD'nin. O da zaten okulu bırakıp çalışmaya başlamış bile. Bu karanlıkta kız arkadaşı Nance'den, şiirlerden, müzikten ışık buluyor kendine.

Nance, bebekken kendisini Kenya'da evlat edinen annesi May ve babası Tom'dan nefret ediyor, kendisinden gerçeği sakladıkları için. "İç dünyam uyuşmuş durumdaydı, düşünemiyordum, çalışmıyordum. Hiçbir şey hissedemiyordum." diyor bize daha roman başlar başlamaz.

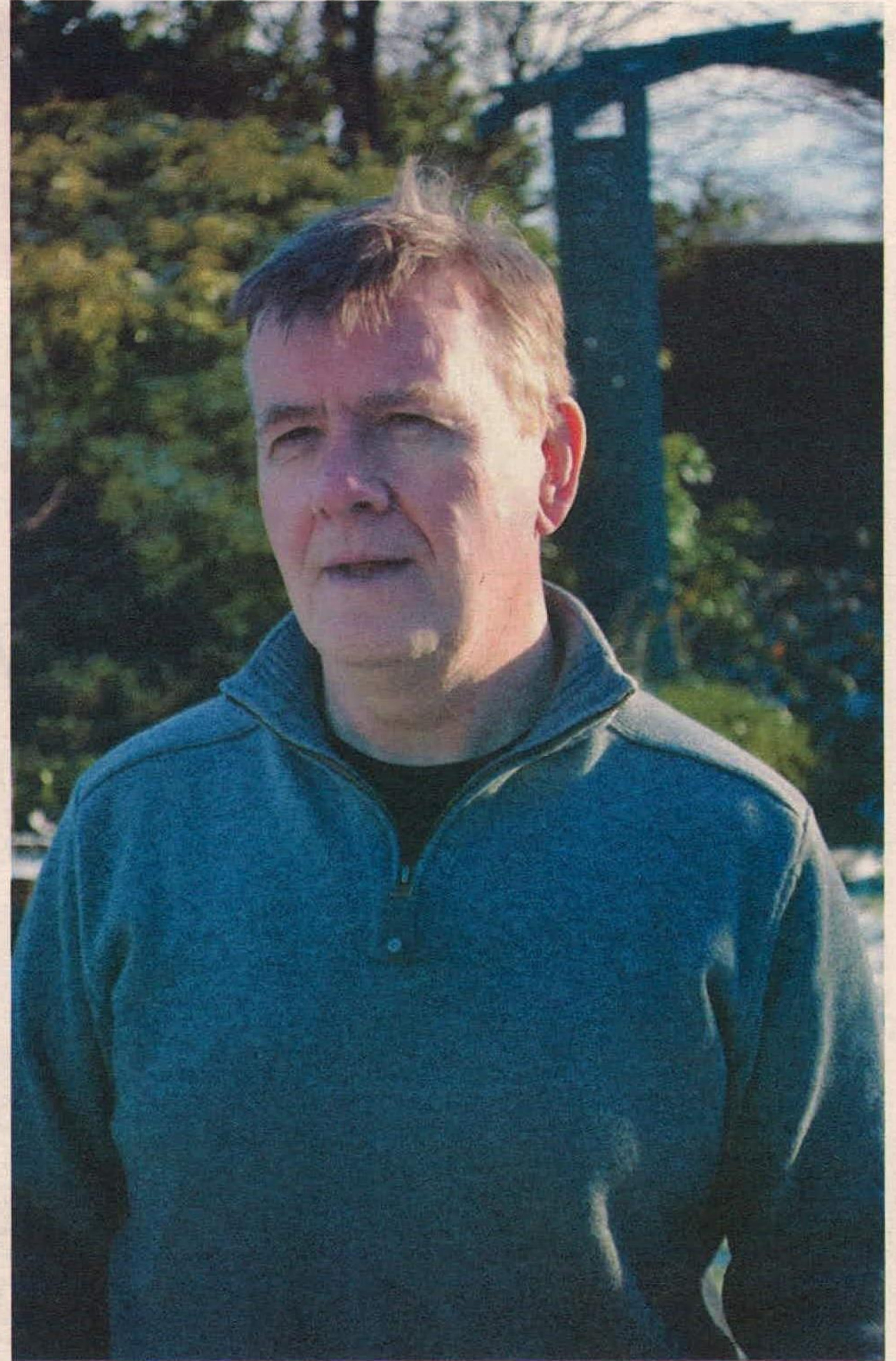
Gençliklerinin baharında kendilerini bulmaya çalışan, kendilerini kabul etmeye

çalışan bir ilk gençlik aşkının iki tarafı Nance ve OD. "İnsan kendini insanda tanır." diyor ya Goethe; her ne kadar bencillik yapsalar da, suçu hep karşı tarafta bulmaya çalışsalar da, aslında her şeyin sonunda kendilerine dönüp kendileriyle yüzleşiyorlar "bir adım daha" atma cesaretini gösterebildikleri için.

Nance ve OD'nin ağızından yazılan roman, her ne kadar Nance ve OD'nin öyküsü olsa da okudukça anlıyoruz ki onların olduğu kadar May'in, Tom'un, Seanie'nin ve Beano'nun da öyküsü aslında. Yalanlarıyla yüzleşen ya da onları bir yerlere gömmeye çalışan herkesin öyküsü.

O ilk gençliğe özgü düşüşler, öfkeler, pişmanlıklar, hiç geriye dönülemezliğini sanmalar, acılarımızın hafife alınmaması için hayattan vazgeçişler çıkıyor karşımıza Bir Adım Daha'da. Kendini bilmeye başlayan herkesin istediği gibi onlar da ayaklarının yere sağlam basmasını, anlaşılmayı, kabul görmeyi istiyor. İşte tam da bunun için "Cam Druid'le birleştirdi ellerim, / Dikilitaşlara seslendim, / Benimle konuşamayan adamlara, kadınlara; / Benimki gibi sessiz, tınısız seslere." diye yazıyor OD alelade bir zarfın üstüne. Ya da Nance, "Dünyamın tamamen daralmakta olduğunu, giderek yalnızlaştığımı hissediyorum -yabancı bir ailede, daha da yabancı biri," diyor daha önce hiç sorgulamadığı şeyleri düşünmeye başladığı için.

Yazar, romanın genç karakterlerinin duygularını okuyucusuna derinlemesine yansıtmamasının yanı sıra bir ergen ebeveyni olarak zaman zaman hissedilen çaresizlikleri, uygulanan yanlış yöntemleri, çocuklarımıza model olduğumuzu unuttuğumuz zamanları, öyle güzel bir örüntüyle işliyor ki kimseyi suçlamadan, sessizce çıkarıyoruz dersimizi. OD'nin ismi iki farklı müzisyenin isminden geliyor. Babası Jimmy trompet çaldığı için böyle bir ismi vermiş oğluna. Jimmy müziğe böyle içten bir ilgi duymayıp oğluna bu adları vermemiş olsaydı, acaba OD şiirle bu kadar iç içe olur muydu? Ya da Jimmy alkolik olmasaydı, acaba OD okulu bırakıp alkolikliğe böyle adım adım yaklaşırdı mıydı? Nance'nin ise, daha bilinçli ebeveynlere sahip olduğu için okulunu ve ders çalışmayı önemseyen bir karakter olması, ailesinin "beyaz bir yalan"yla derin bir yalnızlığa

sürüklenip okulunu bırakma noktasına gelen birine dönüşmesi tesadüf mü?

O'Sullivan bize hiç bilmediğimiz şeylerden bahsetmiyor. Sadece kimseyi suçlamadan kimsenin duygularını es geçmeden, büyük analizler yapmadan, "Bak gördün mü, böyle yaparsan başına neler gelir?" demeden hayran olunası bir incelikle yazmış romanını. Önyargılarımızı aştığımız, kapılarımızı başka insanlara açtığımız zaman elimizdeki yumağın daha kolay çözüldüğünü gösteriyor bize. Beano gibi, kendimizi ailemizin gerçekliğine hapsedmediğimiz zaman, sorunlardan çıkışımız için bir umut taşıyabileceğimizi hissettiriyor bilmişlik taslamadan.

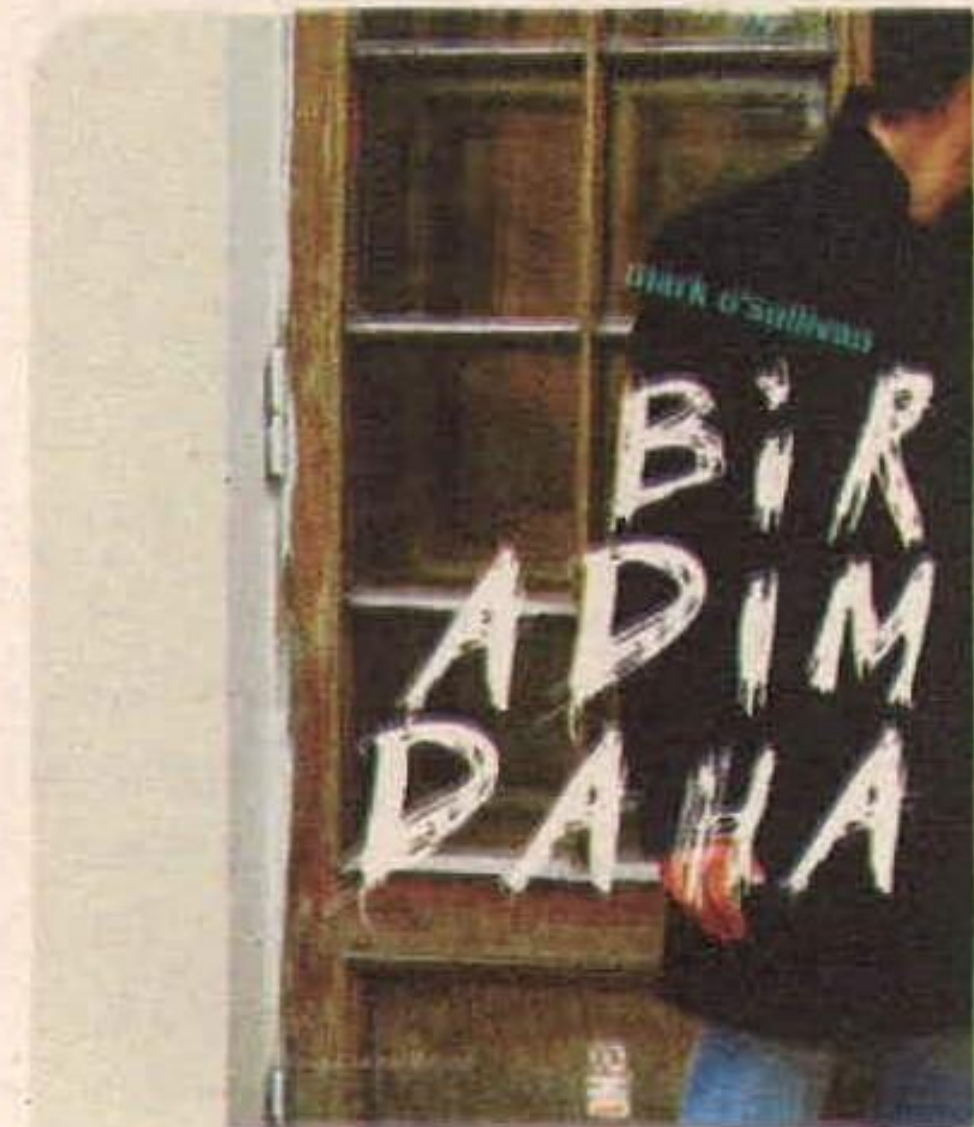
Aslında yazarın, bütün bunları gerçek bir duyarlılıkla yazmasının temelinde "kızlarının okuyabileceği kitaplar yazma hayali" yatıyor. Romanın orijinal adı White Lies (Beyaz Yalanlar). Gerçeklerle yüzleşmekten korkmamak için bir adım daha atmak lazım gerektiği düşüncesini bize çağırıştıran, bu adla çevrilen Bir Adım Daha bol ödüllü bir

yazarın, bol ödüllü romanı.

Özellikle lise çağındaki gençlerle birlikte okunarak birçok okuma-yorumlama etkinliği yapılabilecek bir roman. Akıcı dilinin yanı sıra öykünün OD ve Nance'in ağızından yazılmış olması, bu karakterlerin duygularını daha iyi hissettiriyor bize. Roman, bütün bu yönleriyle kendini, "okumaktan sıkılanlar"a bile keyifle okutacağını gösteriyor. Bir sorunu olduğunda ders çalışarak unutan Nance gibi ya da kendini şiirle ifade eden OD gibi belki genç okurlara ilham bile verebilir.

Bu tanıtım yazısı altında, çocuğunu anlamak için çareyi psikologlarda arayan anne-babalara, Tom'un kahvaltılık teklifine gülerken "Evet. Ne kadar açım bir bilseniz!" diyen OD'nin insanın içini burkan cevabındaki derinliği ve sadeliği daha iyi anlamaları için kapılarını gençlik edebiyatına açmalarını da öneriyorum.

* Dylan Thomas "Yeşil Fitilden Doğru" adlı şiirinden.

BİR ADIM DAHA
Mark O'Sullivan
ON8 Kitap